

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

19.04.2018.

Nr.43

(prot. Nr.15, 2.p)

Par dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarības nodrošināšanai veikto pasākumu pietiekamību

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2017.gada 29.decembrī saņēma un izvērtēja dabasgāzes sadales sistēmas operatora akciju sabiedrības „Gaso”, vienotais reģistrācijas numurs: 40203108921, juridiskā adrese: Vagonu iela 20, Rīga, LV-1009 (turpmāk – AS „Gaso”), iesniegto ziņojumu par AS „Gaso” atbilstību neatkarības prasībām ar tam pievienotajiem pielikumiem (pirmā vēstule – 2017.gada 29.decembris Nr.1.1-6/755) un iesniegto papildinformāciju (2018.gada 9.februāra vēstule Nr.1.1-6/494, 2018.gada 7.marta vēstule Nr.1.1-6/746 un 2018.gada 22.marta vēstule Nr.1.1-6/891) (turpmāk – Ziņojums).

Regulators konstatē

1. Nosacījumi dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarības nodrošināšanai ir noteikti Enerģētikas likuma 45.panta trešajā daļā. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 1.punktu personas, kuras atbild par dabasgāzes sadales sistēmas operatora vadību, nedrīkst iesaistīties vertikāli integrētā dabasgāzes komersanta struktūrās, kas tieši vai netieši ir atbildīgas par dabasgāzes ražošanu, pārvadi, uzglabāšanu, sašķidrinātās dabasgāzes pakalpojumu sniegšanu un tirdzniecību. Atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 2.punktam dabasgāzes sadales sistēmas operatoram jāveic atbilstoši pasākumi, lai nodrošinātu, ka personas, kuras atbild par dabasgāzes sadales sistēmas operatora vadību, varētu rīkoties neatkarīgi.
2. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 3.punktu dabasgāzes sadales sistēmas operatoram ir tiesības pieņemt lēmumus neatkarīgi no vertikāli integrētā energoapgādes komersanta attiecībā uz aktīviem, kas vajadzīgi dabasgāzes sadales tīkla ekspluatācijai, uzturēšanai vai attīstībai.
3. Atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 4.punktam dabasgāzes sadales sistēmas operators izstrādā atbilstības programmu, kurā noteikti konkrētu darbinieku pienākumi, kā arī pasākumi, kas veicami, lai nepieļautu diskriminējošu rīcību, un nodrošina pienācīgu minētās programmas ieviešanas kontroli. Dabasgāzes sadales sistēmas operators ieceļ personu vai nosaka struktūru, kas ir atbildīga par atbilstības programmas ieviešanas kontroli, katru gadu iesniedz regulatoram ziņojumu par veiktajiem

pasākumiem un šo ziņojumu publisko. Regulators pēc ziņojuma izvērtēšanas sniedz atzinumu par neatkarības nodrošināšanai veikto pasākumu pietiekamību. Regulatora atzinumā norādītos trūkumus dabasgāzes sadales sistēmas operators novērš regulatora noteiktajā termiņā.

4. Saskaņā ar Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 31.punktu un Regulatora 2017.gada 26.janvāra lēmuma Nr.1/3 „Noteikumi par prasībām dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarībai” (turpmāk – Noteikumi) 4. un 8.punktu Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 4.punktā noteiktais ziņojums AS „Gaso” bija jāiesniedz Regulatoram līdz 2018.gada 1.janvārim. Atbilstoši Noteikumu 5.punktam AS „Gaso” minētais ziņojums jāpublicē savā mājaslapā internetā.
5. Atbilstoši Noteikumu 8.punktam, iesniedzot pirmo ziņojumu par sistēmas operatora atbilstību neatkarības prasībām un atbilstības programmas izpildi, dabasgāzes sadales sistēmas operators papildus Noteikumu 2.7.apakšpunktā noteiktajai informācijai iesniedz dabasgāzes sadales sistēmas operatora juridiskas nodalīšanas procesa aprakstu. Aprakstam pievieno informāciju par to, kā tika nodrošināts, ka komerciālā informācija, ko dabasgāzes sadales sistēmas operators ieguvis, darbojoties kā vertikāli integrēts dabasgāzes komersants, nodalīšanas rezultātā netika nodota tādām dabasgāzes apgādes komersantam, kas nodarbojas ar dabasgāzes ražošanu, sašķidrinātās dabasgāzes pakalpojumu sniegšanu un tirdzniecību.
6. Regulators 2017.gada 29.decembrī saņēma AS „Gaso” Ziņojumu un tam pievienotu „Atbilstības programmu nediskriminējošas sadales sistēmas operatora rīcības nodrošināšanai” (turpmāk – Atbilstības programma), Noteikumu 8.punktā noteikto dabasgāzes sadales sistēmas operatora juridiskas nodalīšanas procesa aprakstu, kā arī dokumentus, kas pamato AS „Gaso” vadības neatkarību atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas prasībām, un informāciju par Noteikumu 2.7.apakšpunkta izpildi. Atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 4.punktam AS „Gaso” ir iecēlusi Atbilstības programmas pārvaldītāju, kas veic Atbilstības programmas ieviešanas un izpildes kontroli. AS „Gaso” publicējusi ziņojumu savā mājaslapā internetā: <https://www.gaso.lv/neatkaribas-zinojums>.
7. Dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarības pietiekamības izvērtēšana ietver AS „Gaso” vadības funkcionālās neatkarības izvērtēšanu atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas prasībām, ievērojot informāciju un dokumentus, kurus AS „Gaso” iesniegusi saskaņā ar Noteikumu 2.punktā noteikto.
8. Lai izvērtētu un pārliecinātos par AS „Gaso” neatkarības pietiekamību, Regulators 2018.gada 29.janvārī pieprasīja AS „Gaso” iesniegt papildu informāciju, tai skaitā ar informācijas tehnoloģiju (turpmāk – IT) drošu darbību un konfidencialitātes nodrošināšanu saistītos dokumentus, precizējošu informāciju par personām, kas darbojas AS „Gaso” vadībā, un AS „Gaso” ārpakalpojuma līgumiem. Vienlaikus Regulators pagarināja administratīvā akta (atzinuma par neatkarības nodrošināšanai veikto pasākumu pietiekamību) izdošanas termiņu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no iesnieguma saņemšanas dienas, – līdz 2018.gada 29.aprīlim.
9. AS „Gaso” iesniedza (2018.gada 9.februāra vēstule Nr.1.1-6/494, 2018.gada 7.marta vēstule Nr.1.1-6/746 un 2018.gada 22.marta vēstule Nr.1.1-6/891) šādu Regulatora pieprasīto papildu informāciju:
 - 9.1 AS „Gaso” nav plānots ieviest koncerna politikas, bet ir plānots harmonizēt AS „Gaso” politikas ar AS „Gaso” akciju īpašnieka akciju sabiedrības „Latvijas Gāze”, vienotais

reģistrācijas numurs: 40003000642, juridiskā adrese: Vagonu iela 20, Rīga, LV-1009 (turpmāk – AS „Latvijas Gāze”), politikām. AS „Gaso” ir apstiprinājusi Koncerna iekšējās informācijas aprites noteikumus, kas nosaka, ka tad, ja AS „Gaso” ir pieņēmusi būtiskus lēmumus vai ir izveidojušies tādi apstākļi, ka AS „Gaso” var ietekmēt AS „Latvijas Gāze” akciju cenu un tirgus aktivitāti, šāda informācija tiek publiski atklāta. AS „Gaso” plāno ieviest korporatīvās sociālās atbildības standartu, kurš savstarpēji tiks saskaņots ar AS „Latvijas Gāze” standartu, ievērojot, ka AS „Latvijas Gāze” kā biržā kotētam komersantam ir jāziņo par korporatīvās sociālās atbildības jomām un šādos gadījumos ievieš standartu;

- 9.2 AS „Gaso” pievienosies Akcionāru līgumam līdz 2018.gada vidum, AS „Gaso” nav koncerna līguma, t.i., tā nav pakļāvusi savu vadību citam komersantam un nav apņēmusies nodot visu savu peļņu vai tās daļu citam komersantam;
- 9.3 AS „Gaso” ir iesniegusi ārpakalpojumu līgumu sarakstu, norādot, ka daļa no ārpakalpojumu līgumiem ir pārņemti no AS „Latvijas Gāze” līdz ar reorganizācijas noslēgšanas;
- 9.4 AS „Gaso” ir iesniegusi IT jomas dokumentus, ieskaitot informāciju par IT auditora atzinumā minēto trūkumu novēršanu;
- 9.5 AS „Gaso” ir sniegusi skaidrojumu par AS „Gaso” vadības dalību dabasgāzes apgādes komersantos, komerciālās informācijas aizsardzību un akcionāra tiesības piedalīties padomes sēdēs;
- 9.6 AS „Gaso” ir sniegusi papildu informāciju par Atbilstības programmā ietvertajiem pasākumiem.
10. AS „Gaso” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes 2018.gada 19.aprīļa sēdē lūdz atzīt AS „Gaso” veikto pasākumu neatkarības nodrošināšanai pietiekamību.

Regulators secina

1. Saskaņā ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra 2017.gada 1.decembra lēmumu Nr.6-12/168700 „Par reorganizācijas ierakstīšanu komercreģistrā” nolemts ierakstīt komercreģistrā reorganizāciju – sadalīšanu, nodalot daļu mantas no AS „Latvijas Gāze” un izveidojot AS „Gaso”. 2017.gada 7.decembrī AS „Gaso” ir izsniegta licence Nr.E34003 dabasgāzes sadalei.
2. AS „Latvijas Gāze” reorganizācijas procesā, nodalot AS „Gaso” no AS „Latvijas Gāze”, AS „Gaso” ir veikusi visas nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu AS „Gaso” neatkarīgu darbību dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma sniegšanai, tai skaitā ir pārņemti pamatlīdzekļi, materiālie un nemateriālie ieguldījumi, krājumi, naudas līdzekļi un pasīvi, attiecīgi veicot arī grāmatvedības nodalīšanu. Ir pārjaunoti līgumi, kas saistīti ar dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma nodrošināšanu, un veikti nepieciešamie pasākumi darbinieku sadalīšanai.
3. Komerciālā informācija, ko AS „Gaso” ieguvusi, darbojoties kā vertikāli integrēts dabasgāzes komersants, nodalīšanas rezultātā netika nodota tādām dabasgāzes apgādes komersantam, kas nodarbojas ar dabasgāzes ražošanu, sašķidrinātās dabasgāzes pakalpojumu sniegšanu un tirdzniecību.
4. AS „Gaso” Ziņojums par AS „Gaso” 2017.gadā (sākot no 2017.gada 1.decembra) veiktajiem pasākumiem un pašreizējo situāciju apliecina, ka AS „Gaso” ievēro Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 1. un 2.punkta prasības. AS „Gaso” ir iesniegusi Noteikumu 2.1.–2.4.apakšpunktā noteikto informāciju un apliecinājumus:

- 4.1 AS „Gaso” padomes un valdes locekļi nav iesaistījušies vertikāli integrēta dabasgāzes komersanta struktūrās, kas tieši vai netieši ir atbildīgas par dabasgāzes ražošanu, pārvadi un uzglabāšanu, sašķidrinātās dabasgāzes pakalpojumu sniegšanu un tirdzniecību;
- 4.2 AS „Gaso” padomes un valdes locekļiem tiek nodrošinātas tiesības neatkarīgi no vertikāli integrēta energoapgādes komersanta pieņemt lēmumus attiecībā uz aktīviem, kas vajadzīgi dabasgāzes sadales tīkla ekspluatācijai, uzturēšanai vai attīstībai.
5. AS „Gaso” izstrādātajā Atbilstības programmā noteiktie konkrētu darbinieku pienākumi un veicamie pasākumi nepieļauj diskriminējošu rīcību. AS „Gaso” nodrošina pienācīgu Atbilstības programmas ievērošanas kontroli.
6. AS „Gaso” valdes un padomes locekļu neatkarības prasības ir ietvertas AS „Gaso” statūtos, valdes reglamentā un padomes nolikumā. Valdes locekļu darba līgumos noteikts, ka valdes loceklis apņemas ievērot Enerģētikas likumā, statūtos un valdes reglamentā noteiktās personiskās neatkarības prasības un nedarbojas valdošā īpašnieka struktūrās. Valdes loceklis darbojas neatkarīgi no valdošā īpašnieka, vienlaicīgi nodrošinot valdošā īpašnieka ekonomisko tiesību aizsardzību attiecībā uz AS „Gaso” rīcībā esošo aktīvu atdevi.
7. AS „Gaso” noslēgto ārpakalpojumu līgumu saraksts apliecina, ka vertikāli integrētam dabasgāzes komersantam AS „Latvijas Gāze” nav iespēju ietekmēt AS „Gaso” darbību un nepastāv nekādu interešu konfliktu attiecībā uz pakalpojumu izmantošanu.
8. AS „Gaso” nodrošina tās komerciālās informācijas konfidencialitāti, ko tā ieguvusi, pildot dabasgāzes sadales sistēmas operatora pienākumus.

Saskaņā ar Regulatora 2017.gada 26.janvāra lēmuma Nr.1/3 „Noteikumi par prasībām dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarībai” 7.punktu, pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta otro daļu, Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 4.punktu un Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolēmj:

atzīt, ka AS „Gaso” veiktie pasākumi neatkarības nodrošināšanai ir pietiekami.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētāja
p.i.
padomes loceklis

R. Irkļa
I. Birziņš